

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра землевпорядного проектування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету землевпорядкування
д.е.н., проф. Євсюков Т.О.
21 травня 2024 року

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри землевпорядного проектування
протокол № 9 від 17 квітня 2024 року
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. Мартин А.Г.

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Геодезія та землеустрій» підготовки
здобувачів магістерського рівня вищої освіти
за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»
д.е.н., проф. Мартин А.Г.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Інформаційні технології і патентування наукових досліджень»

Галузь знань 19 – Архітектура та будівництво

Спеціальність 193 – «Геодезія та землеустрій»

Освітня програма Геодезія та землеустрій

Факультет землевпорядкування

Розробники: доценти: к.е.н., доцент Кустовська О.В., к.е.н., доцент Чумаченко О.М.

Київ – 2024р.

Опис навчальної дисципліни «Інформаційні технології і патентування наукових досліджень»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
ОС	«Магістр»	
Спеціальність	193 – «Геодезія та землеустрій»	
Освітня програма	Геодезія та землеустрій	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова (ОК 8)	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістовних модулів	2	
Форма контролю	Залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки	2	2
Семестр	3	4
Лекційні заняття	10	6год.
Практичні заняття	20год.	6(12)год.
Самостійна робота	90год.	-
Кількість тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти	3год.	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Шляхом землеустрою проходить розподіл земель між власниками і користувачами, галузями (промисловістю, сільським, лісовим, міським господарством, транспортом, енергетикою і т.п.); надання земельних ділянок підприємствам, закладам, громадянам і їх вилучення, перерозподіл між землеволодільцями і землекористувачами. Для більшої обґрунтованості всі дії, які пов'язані з перерозподілом, наданням і вилученням земель, утворенням і реорганізацією попередніх землекористувань, здійснюються на основі проектів землеустрою, які мають інноваційно-інвестиційний характер, а також виконання землевпорядних проектних робіт з використанням сучасних інформаційних технологій.

Вирішення економічних та соціальних проблем суспільства покладається не лише на спеціалізовані наукові установи, а й на використання наукового потенціалу вищої школи, поліпшення якості підготовки спеціалістів, вихованням у них потреби наукового пошуку при розв'язанні професійних завдань у практичній діяльності. З цією метою у програми вищих навчальних закладів включено вивчення курсу «Інформаційні технології і патентування наукових досліджень».

Предметом курсу є процес систематизації інформації та методологія здійснення ліцензування і патентування наукової продукції з метою їх постійного удосконалення, безперервного науково-технічного і соціально-економічного прогресу суспільства.

Завдання курсу – є засвоєння теоретичних знань про наукові дослідження та дослідницьку діяльність, обробка результатів досліджень з використанням комп'ютерних технологій, побудова відповідних інформаційних моделей, знання методів та засобів проведення дослідів, використання літературних джерел та глобальної мережі Інтернет, одержання практичних навичок використання засобів сучасних інформаційно-

комунікаційних технологій, що передбачають уміння працювати з системними та прикладними програмними засобами загального призначення: операційними системами, редакторами текстів, графічними редакторами, електронними таблицями, інформаційно-пошуковими системами, здійснювати пошук потрібної інформації в мережі Інтернет; розв'язувати задачі за допомогою інформаційних технологій; а також володіти основами патентування і ліцензування наукової продукції, які включають основи ліцензійної політики за кордоном і в Україні, поняття права інтелектуальної власності, майнове право інтелектуальної власності та його захист, види творів як об'єктів авторського права, використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності, об'єкти авторського права у землеустрої та земельному кадастрі і їх охорона, поняття патенту та охорони прав на винаходи, право та порядок одержання патенту, права та обов'язки, що впливають з патенту, захист прав власника патенту, процедура патентування, класифікація і види ліцензійних угод, реєстрація ліцензійних угод, законодавчо-нормативне забезпечення ліцензування та патентування, пошук і виявлення ліцензійних партнерів, реклама, підготовчий етап ліцензування прав, розробка ліцензійних угод, методи оцінки інтелектуальної власності, ліцензійні платежі.

Набуття компетентностей:

Інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати задачі прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері геодезії та землеустрою.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність планувати і виконувати теоретичні та/або прикладні дослідження, створювати нові знання і технології у сфері геодезії та землеустрою.

СК02. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

СК03. Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК04. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК08. Здатність захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

СК09. Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

РН02. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності, досліджень та інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

РН03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

РН10. Захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	тижні	Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовний модуль 1. Інформаційні технології наукових досліджень									
Тема 1. Застосування інформаційних технологій в науково- дослідній роботі. Вибір методів дослідної роботи та аналіз проблеми	1-2	16	2	4	10		2		
Тема 2. Організація роботи з джерелами інформації та текстовими документами. Обробка даних наукових досліджень. Сучасні інструменти та програмні засоби для аналізу та візуалізації даних у наукових дослідженнях	3-4	21	2	4	15			2	
Тема 3. Публічні наукові доповіді та їх мультимедійний супровід. Оформлення наукової роботи та її впровадження. Опублікування результатів науково-	5-6	6	2	4			2	2	

дослідної роботи									
Разом за змістовним модулем 1		43	6	12	25		4	4	
Змістовний модуль 2. Інтелектуальна власність та патентування наукових досліджень									
Тема 4. Головні засади права інтелектуальної власності в землеустрої. Авторське право і суміжні права	7-8								
		16	2	4	10		2	2	
Тема 5. Патентна і ліцензійна діяльність в Україні	9-10								
		31	2	4	25				
Разом за змістовним модулем 2		47	4	8	35		2	2	
Усього годин		90	10	20	60	12	6	6	

4. Теми практичних робіт

№	Назва теми	Кількість годин
1	Застосування інформаційних технологій в науково-дослідній роботі.	2
2	Вибір та аналіз проблеми. Вибір методів дослідної роботи	2
3	Робота з джерелами інформації та текстовими документами	2
4	Обробка даних досліджень. Публічні доповіді та їх мультимедійний супровід	2
5	Оформлення роботи та її впровадження. Опублікування результатів дослідної роботи	4
6	Основи ліцензування наукової продукції. Складання техніко-економічного обґрунтування придбання ліцензії на науково-технічну продукцію	2
7	Складання франчайзингового договору	2
8	Патент. Складання ліцензійного договору на основі патенту	2
9	Патентування: заявка на отримання патенту та особливості додаткових документів (обґрунтування, опис експерименту тощо)	2
	Разом	20

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота №1. Застосування інформаційних технологій в науково-дослідній роботі	10

2	Самостійна робота № 2. Роботи з джерелами інформації та текстовими документами. Обробка даних наукових досліджень	15
3	Самостійна робота № 3. Складання ліцензійного договору на використання матеріалів вишукувань та досліджень (землевпорядні, земле оціночні, геодезичні, картографічні та інша діяльність) (15 год.)	10
4	Самостійна робота № 4. Підготовка пакету документів для отримання патенту на технологію	25
	Разом годин	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- Залік (атестаційний тест, що складається з 30 тестових запитань);
- Модульні тести (виконання модульних контрольних робіт №1 та №2 в кінці кожного змістовного модуля);
- Розрахункові та розрахунково-графічні роботи, як елемент виконання дев'ятьох практичних і чотирьох самостійних робіт;
- Захист практичних робіт №№ 5,9;
- Опитування (усне та письмове) на лекційних заняттях 5-10хв. часу.

6. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
  - інші види- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти (участь у науковому гуртку Просторовий розвиток та інженерна інфраструктура території).

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах
- інші види.

Поточний контроль знань на лекційних і практичних заняттях (у формі усного опитування, письмових тестів, вирішення практичних завдань) є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) здобувачами вищої освіти навчального матеріалу (1раз на дві лекції та кожного практичного заняття, оцінюється в балах – 2-10балів).

Модульний контроль знань (у формі письмового модульного тестового контролю до 20 балів, разом за модуль – 100балів) є показником якості вивчення здобувачами вищої освіти окремих розділів, тем та пов'язаних з ними пізнавальних, методичних, психологічних, організаційних якостей здобувачів вищої освіти.

Підсумковий контроль знань (з навчальної дисципліни є залік) у формі тестів (оцінюється в балах – 18-30балів та сумується з навчальним рейтингом, в цілому позитивний результат оцінюється 60-100балів), є показником дійсного змісту знань здобувачів вищої освіти за обсягом, якістю, глибиною знань та вміннями застосовувати їх у практичній

діяльності.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1. «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України». Табл. 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення:

Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України e-Learn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=168>

Конспект лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);

Навчальні посібники: Мартин А.Г., Кустовська О.В., Чумаченко О.М. Інформаційні технології та патентування в наукових дослідженнях: Навчальний посібник. К., 2019. 350 с.

Методичні матеріали щодо вивчення дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

1. Кустовська О.В. Інформаційні технології і патентування наукових досліджень (Частина 1. Інтелектуальна власність та патентування наукових досліджень). Методичні вказівки для виконання практичних і самостійних робіт здобувачами вищої освіти ОС Магістр зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». К.: НУБіП України, 2024. 152с.

2. Kustovska O. Licensing and pastenting in land management:workshop. К.,2018. 175р.

10. Рекомендовані джерела інформації:

1. Ivan Vashchynets; Petro Korniienko; Oksana Kustovska; Zoriana Romanova and Yuliia Sushytska (2023) Peculiarities of state regulation of intellectual property rights protection. Revista Cuestiones Políticas. Vol. 41(77).

2. Tumalavičius, V.; Prykhodkina, N.; Vovk, M.; Mytych, S.; Kustovska, O. Legal Impacts of Digitization on Intellectual Property. *Amazonia Investiga* 2024, 13, 214-226. URL: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.74.02.18>

3. Кустовська О.В., Чумаченко О.М. Технології автоматизованого проектування в землеустрої: навчальний посібник. К., 2017. 425с.

4. Кустовська О.В. Ліцензування та патентування наукової продукції: конспект лекцій. К.: НУБіП України, 2014. 56с.

5. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-ХІІ URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>

6. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-ХІІ, поточна редакція від 05.12.2012, підстава 5460-17. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>

7. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV, Редакція від 01.04.2016, підстава 922-19. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
8. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV, Редакція від 01.05.2016, підстава 289-19. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
9. Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756, Редакція від 21.09.2011, підстава 957-2011-п. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-п>
10. Про землеустрій: Закон України від від 22.05.2003 № 858-IV. Редакція від 01.01.2016, підстава 863-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15>
11. Про господарські товариства: Закон України від від 19.09.1991 № 1576-XII. Редакція від 01.01.2016, підстава 835-19. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
12. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 № 962-IV, Редакція від 27.06.2015, підстава 497-19. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
13. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 № 1378-IV // Законодавство України про землю. КНТ. - 2004. С. 127 – 136 с. Редакція від 28.06.2015, підстава 222-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>
14. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. Редакція від 03.04.2016, підстава 1012-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>